У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 6-го ЛЮТОГО 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 6, 1970 No. 25. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 5 лютого 1970

В АМЕРИЦІ

СЕНАТСЬКА ПРАВНИЧА ПІДКОМІСІЯ пропонує якнайбільше обмежити відкладання військової служби, бо з теперішніх законів користають багатші юнаки, які можуть студіювати в коледжах та університетах і на цій основі дістають можність відкладати військову службу на пізніші роки, головним чином тоді, коли ЗСА ведуть війну, як це діється тепер у В'єтнамі. В цій справі однозгідні демократи й республіканці. Переслухання вестиме ще Сенатська Правнича Комісія. Підкомісія не проєктує, щоб всі збройні сили складалися з самих добровольців, бо це була б задорога штука, на яку тепер ЗСА не можуть собі дозволити.

КОНҐРЕСМЕН ДЕМОКРАТ ІЗ КАЛІФОРНІЇ Джером Р. Волді вислав до спікера Палати Репрезентантів Джана МекКормека повідомлення про те, що він на найближчому засіданні конґресменів демократів 18-го лютого поставить внесок на схвалення довір'я 78-річному спікерові, якого деяка частина демократичних молодших конґресменів уважає за занадто консервативного для ведення партійної політики. МекКормек не думає резиґнувати, він заявив, що в січні 1971-го року старатиметься про перевибір на цей пост, який він займає довгі роки від смерти Сема Рейбирна. Минулого року конґресмен Морріс К. Юдолл безуспішно старався зайняти становище МекКормека.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ МЕЛВІН Р. ЛЕРД зарядив зорганізувати окрему студійну комісію, яка вивчала б справу гармонійного співжиття між білими й чорними в збройних силах цієї країни. Він вислав меморандуми до секретарів армії, летунства і фльоти, в яких заявляє, що хоч збройні сили зробили великий поступ в ділянці расового співжиття своїх членів, то расова проблема існує далі, бо ця справа ще не вирішена належно в американському народі. „Мусимо взяти активну ролю в розв'язці цієї проблеми" — заявляє секретар оборони. Лерд наказує повести освідомну працю у всіх родах збройних сил про взаємини між членами різних рас та закликати до гармонійного співжиття без огляду на расове походження.

АРҐЕНТИНСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМЛЯЄ, що число жертв залізничної катастрофи в неділю 1-го лютого далеко більше від 100, як початково оцінювали. Уряд гадає, що число вбитих в цій катастрофі під Буенос Айресом становить принаймні 236. Докладного числа покищо годі встановити, бо тіла деяких небіжчиків так пошкоджені, що годі розпізнати, до кого належать окремі частини. Це друга щодо числа жертв залізнична катастрофа в світі, бо найбільшою була у Франції 1917 року, коли число вбитих становило 543. 100 осіб лежать у шпиталях, як поранені, велике число важко поранених. Згинули цілі родинин, що їхали на недільну прогулянку в околиці великого міста.

ПРЕДСТАВНИКИ УРЯДУ СТАРАЮТЬСЯ привести до порозуміння між спілками залізничників та залізничими компаніями, щоб не було страйку на всіх залізницях ЗСА, який міг би початися 11-го лютого. Як відомо, страйк мав початися 1-го лютого, але суд заборонив його на протяг 10-ох днів. Уряд має вже вичерпані всі засоби, якими міг би не допустити до страйку, і тому він мусітиме просити Конґрес, щоб схвалив відповідний закон про заборону страйку. Асистент секретаря праці Вілліям Дж. Юзері бере участь в переговорах, стараючися про те, щоб прийшло до порозуміння ще перед 10-им лютого.

У СВІТІ

ЯПОНІЯ ПІДПИСАЛА МІЖНАРОДНИЙ ДОГОВІР проти поширення атомової зброї. Японія є одинокою дотепер країною у світі, яка зазнала на собі катастрофу атомового бомбардування, тому ця справа надзвичайно хвилює японців. Але водночас — Японія найближчий сусід обох ворожих їй атомових держав — СССР і Комуністичного Китаю і має промислові можливості мати власну атомову зброю. Ото ж японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі, промовляючи в цій справі через радіотелевізію, заповів, що Японія не буде поспішати з ратифікацією того договору, поки конференція роззброєння у Женеві не виявить поступу.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАСЕР ВИГОЛОСИВ два дні тому нову промову до народу, в якій скидав на Америку вину за „терор", що його переводить ізраїльське летунство проти арабських сусідів, бо, мовляв, Америка постачає зброю Ізраїлеві. Але, полетівши тайком в минулому тижні до Москви, він старався там дістати згоду на доставлення Єгиптові дальших совєтських літаків найновішого типу „МІГ-23".

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ЗАЯВИЛА, що Ізраїль готов припинити всі рейди й інші атаки проти всіх своїх арабських сусідів, якщо вони заявлять, що шануватимуть умови перемир'я. Совєти наполягають, щоб Ізраїль припинив свої летунські атаки, внаслідку яких знищено багато воєнного матеріялу, що його Москва доставила Єгиптові й Сирії. Водночас Совєти шантажують Ізраїль, що вони, Совєти, пришлють до Єгипту „активних дорадників", себто своїх пільотів і фронтових старшин.

ХУАН КАРЛЬОС НЕ ХОЧЕ бути тільки фіґуральним монархом Еспанії, що буде вивіскою для її диктаторської системи — твердить західня преса. Хуан Карльос є внуком останнього еспанського короля Альфонса XIII і голова еспанської держави Франсіско Франко призначив його пів року тому на свого наступника з відновленням монархії в Еспанії, якою вона, зрештою, формально за конституцією була й за правління Франка. Хуан Карльос буцім-то плянує поворот до конституційного ладу — якщо диктаторська партія Фаланґа допустить до цього.

З НІҐЕРІЇ ВИДАЛЕНО 32-ох католицьких місіонарів, мужчин, які прибули були до Біяфри під час тамошньої війни. Ніґерський уряд закинув їм „нелеґальний в'їзд" і всіх їх спершу арештував, а пізніше відправив літаком. Невідома доля ще дальших 28-ох духоників і монахинь, включно з архиєпископом Джозефом Віланом, що їх також арештували в останній столиці Біяфри Оверрі.

У БРИТАНІЇ СТАРАЮТЬСЯ звербувати до поліції більше кольорових мужчин. На всіх 90.000 поліціянтів у Британії є всього 19 кольорових. Кольорове населення у Британії охоплює не тільки чорних африканців, але — найбільше — індійців, пакістанців й іміґрантів із Західньої Індії.

У Сенаті виступили також оборонці політики Ніксона у В'єтнамі

Вашингтон. — У дальшому ході дебат в сенатській Комісії для закордонних зв'язків, виступили в минулу середу 4 лютого деякі сенатори з обороною політики Уряду у В'єтнамі, опрокидуючи попередні закиди сенаторських „голубів" та вимагаючи, щоб Сенат схвалив таку саму резолюцію, як її в листопаді мин. року прийняла була Палата Репрезентантів, з підтримкою для політики президента Р. Ніксона. Лідер республіканської меншости в Сенаті, Ю. Скотт, пригадав, що в Комісії для закордонних зв'язків лежить подібна резолюція, зголошена 45-ма сенаторами, в тому числі також лідером демократичної більшости в Сенаті, сенатором Майком Менсфілдом. Опрокидуючи застереження, що така резолюція давала б „вільну руку" Президентові в його політиці супроти В'єтнаму, сен. Скотт звернув увагу, що в тій резолюції нема ніяких дальших уповноважень для Президента, а тільки висловлення певности, що він доведе до швидкого й справедливого миру у В'єтнамі. Інший республіканський сенатор, Джан Шерман Купер, заперечував, начеб Уряд плянував залишення військ у Південному В'єтнамі на дальших 15-20 років, та ствердив, що „фактом є, що ми відтіль відходимо". Однак демократичні сенатори з табору „голубів", Франк Черч з Айдаго і Джордж МекҐоверн з Савт Дакоти, приєднались до попередніх атак республіканського сенатора з Ню Йорку Чарльса Ґуделла, який різко таврував був „в'єтнамізацію", як „обман". Також голова сенатської Комісії Дж. В. Фулбрайт продовжував свої атаки проти Уряду.

ЗСА призначають 556 мільйонів на допомогу Латинській Америці

Каракас, Венесуеля. — Президент Ніксон переслав окреме звернення до Міжамериканської Економічної Конференції, в якій повідомив представників 23-ох американських латинських держав про те, що він в новому бюджеті запроєктував 556 мільйонів долярів на допомогу країнам Латинської Америки. 3-го лютого в Каракасі почала працю Міжамериканська Економічна і Соціяльна Рада під проводом венесуельського президента Рафаеля Кальдери. Представник ЗСА погодився на це, щоб окрема Міжамериканська Комісія приймала всі скарги проти Америки, які відносяться до американського торговельного протекціоналізму та розглядала б пропозиції в справі американських торговельних концесій. Це є перші наради представників латинських американських держав із представниками ЗСА під час президентури Ніксона. Країни Латинської Америки хотіли б знати, як представляє собі ця країна економічну й торговельну співпрацю з Латинською Америкою. Американську делеґацію очолює асистент державного секретаря в міжамериканських справах Чарлз А. Меєр. Більшість із 23-ох американських латинських держав заступлені міністрами фінансів. Представники латинських країн вдоволені з того, що окрема комісія буде розглядати їхні потреби в справі торгівлі з ЗСА.

Президент Ніксон наказав урядовим аґенціям не занечищувати повітря й води

Вашинґтон. — Ніксон видав наказ до всіх урядових аґенцій, в якому наказує їм старатися припинити занечищувати повітря й воду. В додатковій заяві Президент обіцяє призначити на цю ціль 359 мільйонів долярів, щоб урядові установи могли здійснити цю програму до 3-го грудня 1972-го року. Подібне зарядження видав був президент Джансон в 1966 році, але воно не дало жадних наслідків, бо Джансон не призначив був фондів на здійснення цього наказу. Згідно з наказом Президента федеральні аґенції мусять здійснювати програму не занечищувати повітря і води, починаючи зі своїх приміщень, інсталяцій, будов, публічних робіт, літаків, кораблів та інших комунікаційних засобів. Провідники урядових аґенцій мають до 30-го червня ц. р. подати запотребодання на фонди, потрібні на здійснення програми. В Конґресі заявляють, що зарядження Р. Ніксона добрі, але в них немає вияснення, що станеться з тими аґенціями, які не схочуть здійснити наказ Президента.

УКРАЇНЕЦЬ БЕРЕ УЧАСТЬ У ГРУПОВІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ВИСТАВЦІ

Ню Йорк. — У груповій американській образотворчій виставці в „Центральній мистецькій ґалерії" в Ню Йорку, при 49 Захід вул., бере участь пан Тарас Шумилович. Виставка буде відкрита від 16 до 23 лютого, від понеділка до суботи включно, від 10 г. ранку до 5 вечора.

Анна Дубас членом Виховної Ради в Ірвінґтоні

Ірвінґтон, Н. Дж. — Головну Радну УНСоюзу, відому громадську й суспільну діячку п-і Анну Дубас удруге призначено членом Виховної Ради міста Ірвінґтону на наступні три роки. Про це її нове призначення повідомив посадник міста Гаррі Стівенсон. Анна Дубас, крім активностей в УНСоюзі та у Виховній Раді, виявляє жваву діяльність і в інших ділянках організованого життя: вона є членом дирекції Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, директоркою щадничої спілки „Тризуб", членом Управи Відділу УККА, членом церковної організації при українській катол. церкві св. Івана в Нюарку, членом 28-го Відділу Союзу Українок Америки. Народжена в ЗСА, Анна Дубас дуже добре володіє українською мовою, живе з батьками в Ірвінґтоні, опікується дітьми своєї померлої сестри Ольги.

Анна Дубас

ЗСА вимагають від Совєтів обмеження достав зброї на Близький Схід

Вашингтон. — Президент Ніксон відповів в середу 4 лютого ц. р. на листа совєтського прем'єра Алексея Косиґіна, що його дістав був в минулу суботу, в справах ізраїльсько - арабського конфлікту. Відповідь президента Ніксона завіз референт близькосхідніх справ Державного Департаменту Джозеф Сіско совєтському амбасадорові Анатолеві Добринінові. Офіційно не виявлено текстів ані листа Косиґіна, ані відповіди Ніксона. Проте, за твердженням газет, президент Ніксон повторив давню, знехтовану Совєтами пропозицію, щоб великі держави договорились щодо припинення достав зброї Ізраїлеві, як арабським країнам. Він запропонував також, щоб великі держави наполягали на обидві сторони завернути до стану, коли проголошено було воєнне перемир'я і щоб те перемир'я обидві сторони шанували. Президент Ніксон заперечив закидові Косиґіна, наче б З'єднані Стейти були винуваті в теперішньому загостренні ситуації на Близькому Сході і підтримав своє становище, що американський Уряд може доставити Ізраїлеві таку зброю, яку вимагатиме збереження рівноваги сил на Близькому Сході. Президент Ніксон пропонував договоритися щодо обмеження чи поновного припинення достав зброї Ізраїлеві і арабам у двох нотах, з 28 жовтня й 18 грудня. Совєти прийняли з вдоволенням факт, що Франція продала 100 джетів Лібії, з активною участю у цій трансакції — високих єгипетських старшин. Але заява през. Ніксона, що він прийме рішення впродовж найближчого місяця щодо просьби Ізраїлю на продаж 50 джетів типу „Фантом" і 100 джетів типу „Скайгок", породила погрозу збоку Москви, що вона посилить свої достави зброї Єгиптові, та спонукала єгипетського президента Насера до заяви, що він „проситиме" Москву — дати Єгиптові дальші літаки й іншу зброю.

Амбасадори ЗСА й Комуністичного Китаю будуть продовжувати наради

Варшава. — Комуністичний Китай запропонував, щоб наступне, 136-те з черги засідання амбасадорів ЗСА й Комуністичного Китаю у Варшаві відбулося 20 лютого ц. р. і американська сторона негайно прийняла цю пропозицію. Відновлення безпосередніх контактів між ЗСА й Комуністичним Китаєм на амбасадорському рівні, після дворічної перерви, відбулося місяць тому. Несподівано швидке продовжування тих нарад і то на пропозицію Пейпінґу додає віри американським керівним чинникам, що китайські комуністи думають поважно про покращання відносин з Америкою. З американського боку пропонується облегшити туристичний рух та нав'язати культурні й торговельні зв'язки, — китайські комуністи — за твердженням газет — воліли б підписання договору про „мирне співіснування". Проголошення такої спільної декларації про „мирне співіснування" тому ускладнене, що в „п'ятьох принципах співіснування", виготовлених свого часу в китайсько - індійському конфлікті, сказано, що кожна сторона вистерігатиметься від встрявання в чужі справи. Тим часом китайські комуністи вважають, що Тайвань (Формоза) є членом Китаю і що ЗСА повинні виректися підтримування „кліки Чіянґ Кай-шека" — це головна точка спору, яка теж, з погляду китайських комуністів - виключає „мирне співіснування". Зрештою ті розмови амбасадорів — строго засекречені.

Хорвати і словінці починають підкреслювати свою національну окремішність

Загреб. — Після багатьох років придушування будь-яких виявів національної окремішности хорватів і словінців, країни яких входять, як окремі республіки в склад юґославської федерації разом із Сербією, Боснією і Герцеґовиною, Македонією та Чорногорою, останнім часом і в Хорватії і в Словенії позначуються сильні автономні тенденції. На пленумі Ліґи Хорватських Комуністів, як називається в Хорватії комуністична партія, що відбувся в січні ц.р., підкреслювано конечність дальшої децентралізації юґославської федерації і признання більших автономних прав і урядам окремих республік і їхнім провідним партіям. Здійснюються ці тенденції всупереч централістичним намаганням белградських консерватистів, усе здебільшого прихильників Москви, але ж за підтримкою самого президента Юґославії Тіта, який і сам є хорватом. Дебати, які відбувалися під час вище згаданого пленуму, були не тільки опубліковані в пресі, але й також вперше в історії широко обговорювані. Водночас із цим провід хорватської компартії засудив рішуче намагання белградських централістів визначувати всі прояви хорватської національної свідомости і хорватський націоналізм, як небезпечні для цілости юґославської федерації. В сучасному федеративному уряді Юґославії репрезентовані не тільки серби, але також і хорвати та словінці. Теперішній прем'єр Юґославії Рібіщ є словінцем. Разом із цим і Хорватія і Словенія, в більшій мірі, як і сама Сербія чи й Белград, вдержують добрі торговельні і туристичні взаємини із країнами Західньої Европи. Хорвати і словінці становлять також більшість поміж юґославськими робітниками, які працюють сезоново поза кордонами Юґославії, головно в Австрії і в Західній Німеччині. Кількість цих робітників обраховують на 500 тисяч осіб.

„СТАНОВИЩЕ НА УКРАЇНІ І СВІТОВИЙ ПРОТИРОСІЙСЬКИЙ ФРОНТ"

Ню Йорк. — Такою є тема цілого ряду доповідей, що їх виголошує пані Слава Стецько в поворотній дорозі з Банґкоку в Тайленді через вільний Китай і Австралію до Америки. 1-го лютого цю доповідь виголосила вона в Лос Анджелесі, 3-го і 4-го — в Сан Франсіско, 5-го і 6-го — в Денвері, Колорадо, 7-го — в Омазі, Небраска, 8-9-го — в Міннеаполісі, а 15-го виголосить у Чикаго. Пані Слава Стецько передає також свої враження з 3-ої світової конференції Антикомуністичної Ліґи в Банґкоку. В останньому числі московського часопису „Новое Время", що виходить шістьма мовами, вміщено на Ярослава Стецька і Славу Стецько пашквіль з підзаголовком „Від Петлюри до Стецька".

Мґр. Є. Гановський очолив Крайовий Комітет для вшанування пам'яті ген. Чупринки-Шухевича

Ню Йорк. — На нарадах представників центральних установ і організацій, що відбулися тут з ініціятиви Т-ва кол. Вояків УПА 15-го січня, створено Крайовий Комітет для вшанування пам'яті генерал-хорунжого Романа Шухевича - Тараса Чупринки, головного командира Української Повстанської Армії, в 20-річчя його геройчної смерти в боротьбі з большевицьким окупантом України. На голову Крайового Комітету обрано мґра Євгена Гановського, голову Головної Управи Спілки Української Молоді Америки, на заступників голови полк. Юрія Лопатинського з Об'єднання кол. вояків УПА, Миколу Грицковяна з Т-ва кол. вояків УПА, сот. д-ра Івана Козака з ОбВУА, Богдана Лисяка з Т-ва Дивізійників та Петра Постолюка з Б-тва УСС. На секретаря обрано ред. Володимира Левенця з ООЧСУ та на касира Миколу Кузика з АБН. В склад Комітету увійшли, крім згаданих, 26 представників інших центральних установ і організацій. Український Народний Союз репрезентують у цьому Комітеті головний предсідник Иосип Лисогір та заступник головного предсідника Володимир Сохан. Пресове повідомлення цього Комітету та його „Звернення до Українського Громадянства" надруковані на іншому місці в цьому числі „Свободи".

„Ми у великій потребі, допоможіть" — пишуть українці з Юґославії

Джерзі Сити. — „Ми у великій потребі, допоможіть нам!" — пише в листі до „Свободи" в імені своїх парафіян о. Євстахій Легенький із знищеної землетрусом місцевости Черевляни в Юґославії. В листі сказано:

„Наш Високопреосвященний Владика Букатко подав нам, потерпілим від землетрусу, адресу „Свободи", щоб ми могли звернутись від парохій до Вас про ласкаву поміч.

„Моя парохія віддалена на 40 кілометрів від найближчої залізниці, до автобусної станції 15 клм. і то тільки польовими дорогами. Електрики у нас немає. Парохіяни убогі: з самої землі вижити не можуть, тому йдуть на заробітки в державні добра, виїжджають навіть закордон на роботу, до Австрії, Зах. Німеччини, навіть до Австралії. Ця парохія, думаю, є найбідніша у нашій Єпархії. Землетрясіння навістило і мою парохію, а наші парохіяни мають хати, збудовані із землі, покриті соломою. За кожним землетрясінням земля з хат відпадає і люди знову їх „доліплюють", як можуть. Найбільше шкоди зазнали парохіяльні будинки: церква, хата і хлів. Щоб те направити, треба грошей, треба купити матерія, найняти підводу, бо мої парохіяни майже не мають коней. Дальше треба оплатити майстрів, робітників. Грошей від тутешніх парохіян добути не можу, бо вони дуже бідні. Якщо набудемо гроша, то скоро навесні зможемо взятись до роботи . . .

Пишу з гарячою просьбою від себе і від моїх парохіян, звертаюсь про поміч у першій мірі в грошах. А дальше прошу помочі в речах, і то так, щоби тут не треба платити мита, яке в нас досить є велике."

Далі о. парох Євстахій Легенький подав прізвища своїх убогих парохіян, котрі особливо потребують допомоги: родини Петра Лещина, Михайла Старека, Марти Лещів, Василя Вересюка, Стефана Сяніцького, пані Варик і пані Вересюк. Лист закінчується словами: „Згори дякую за Ваші труди та поміч в теперішніх наших обставинах та здоровлю Вас і всіх наших Братів-Добродіїв".

Допомогу для потерпілих від землетрусу українців в Юґославії пересилати грішми на адресу:

United Ukrainian American
Reief Committe
5020 Old York Road
Philadelphia, Pa. 19141.
Tel.: Gladston 5-3774

а речами на адресу:

United Ukrainian American
Relief Committe
c/o Mr. Marian Kots,
Director
1213-1217 Summlt Avenue
Jersey City,
New Jersey 07307
Telephone: 201 795-2155

Андрій Добрянський дебютує в Метрополітан опері

Ню Йорк (І. С.) — Відомий український бас-баритон Андрій Добрянський підписав контракт з Метрополітан Оперою на виступи в опері Пуччіні „Дівчина Золотого Заходу", і згідно з повідомленням „Ню Йорк Таймсу" з суботи, 17-го січня Добрянський дебютує в цій опері в середу 11-го лютого. Андрій Добрянський вже попередньо мав контакт з Метрополітан Оперою на сей сезон на виступи в „Борисі Годунові", але з огляду на довгий страйк, ця постановка була відкликана.

Андрій Добрянський

Ґарднер та Айзенгавер критикують бюджет Ніксона

Вашингтон. — Два визначні американці республіканці Джан В. Ґарднер і Мілтон С. Айзенгавер заявили, що вони уважають бюджетовий проєкт президента Ніксона за невистачальний, головним чином коли справа у видатках на внутрішні цілі. Голова Міської Коаліції Ґарднер сказав: „Це замало, щоб сміятися відважно і затіснювати ремені вбогим людям". Ґарднер виступав на пресовій конференції разом із д-ром Айзенгавером, який недавно очолював Крайову Комісію в справах причин і запобігання злочинам. Ґарднер домагався, щоб Уряд більше зредукував витрати на оборону. Він домагається, щоб Уряд запроєктував більші податки і зовсім не спішився з тим, щоб 5-відсотковий надподаток зліквідувати з кінцем червня 1970. Ґарднер нарікав на це, що Уряд зовсім не готується до того, щоб здійснювати ті рекомендації, які запропонувала комісія під проводом д-ра Мілтона Айзенгавера. Треба на першому місці поставити внутрішні потреби, казав Ґарднер.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На далеку мету

Одною з найбільш характеристичних рис політики президента Ричарда Ніксона в закордонній, як і у внутрішньополітичній ділянках є плянування на далеку мету. У все ще найважливішій закордоннополітичній проблемі — В'єтнамській війні — Ніксон започаткував „в'єтнамізацію", себто поступову передачу оборони волі Південного В'єтнаму в руки його власних збройних сил, знаючи, що це вимагає довгого часу. „Доктрина Ніксона", згідно з якою „Америка допомагатиме тим, хто сам собі допомагатиме" — обрахована на далеку мету. Стараючись поліпшити взаємини ЗСА з Москвою і Пейпінгом, Ніксон водночас заповів, що він продовжуватиме будування системи протиракетної оборони — т. зв. „сейфґард", хоч знає, що в найближчій майбутності не загрожує Америці атомово - ракетна атака. Але на своїй минулотижневій пресовій конференції Ніксон заявив, що за 10 років ситуація зміниться настільки, що комуністичний Китай матиме вже далекосяжні міжконтинентальні ракети. Тому теперішнє оборонне зброєння Америки обраховане на те, щоб спаралізувати можливий атомовий шантаж Пейпінгу однаково супроти Америки, як і таких її тихоокеанських союзників, як Філіппіни.

Ніксон здає собі справу з того, що велика більшість муринського населення Америки ставиться до нього і його політики неприхильно. Але він переконаний, що не приємними для муринів словами, а заходами, які підвищать життьовий рівень, збільшать число муринських робітників і запевнять муринським громадянам стабільність відносин та більшу безпеку — настрої широких муринських кіл зміняться на краще. Ніксон повів кампанію за очищення повітря, води і землі, маючи на увазі запевнення кращого оточення дальшим 100 мільйонам американців, які народяться протягом наступних 30 років. У боротьбі проти інфляції Президент не вагається відмовляти фонди на деякі популярні цілі, маючи на увазі ту дальшу найкращу ціль, якою є стабілізація цін і скріплення вартости доляра.

Американці в масі мають здорове почуття дійсности і вичуття державницької рації. Тому вони — бодай покищо — підтримують ту обраховану на далеку мету політику Ніксона не надаючи значення полемічно - демагогічним атакам проти Президента.

Великодушність напоказ

Протягом 1969 і на початку 1970 року населення деяких районів України кількакратно потерпіло від стихійних нещасть. На Заході України, особливо в районі Карпат, пройшли великі зливи, і річки й потоки, вийшовши з берегів, завдали значної шкоди колгоспним господарствам, нафтопроводу „Дружба" та може ще більшої — звичайним громадянам: присадибні ділянки позмивала вода, в її вирах потопились домашні тварини. Совєтська преса сповіщала, що були жертви і в людях. Але про відбудову потерпілих від повені районів не було згадок у тій пресі. На південному сході України кількакратно проносились важкі пилові бурі. Знову ж таки вони пошкодили не лише „врожайні колгоспні поля", а й клаптики при садибах колгоспників, повиривали чи поламали овочеві дерева. В совєтських газетах були згадки, що в потерпілі райони відіслали зерно для пересівів та бараки для тих, хто опинився без даху над головою. Однак, газети скоро „забули" про ту подію, і годі з них довідатись, чи потерпілі справді одержали поміч.

Якщо в Україні місцева преса бодай обіцяла допомогти потерпілим, то вона збула важкий землетрус у Югославії двома газетними рядками, а про якусь допомогу потерпілим в районі Баня Луки й не згадувала. У Києві, звичайно, знають, що в Югославії найбільше потерпіли від землетрусу українці, але „міністерство закордонних справ УССР" позбавлене права виносити будь-які рішення.

Цілковито відмінна картина постає там, де Москві вигідно допомогти іншому народові, щоб мати з того політичну користь. Хоча як далеко Цейльон від СССР — совєтських Червоний Хрест посилає допомогу потерпілим від недавньої повені на Цейльоні. Московська „Правда" з 31 січня інформувала про це під наг. „Допомога потерпілим на Цейльоні", додаючи, що та совєтська допомога „цілком безплатна". Такою великодушністю на показ Москва намагається прихиляти до себе тих, які далеко. А свої — можуть терпіти, вони ж бо вже „щасливі совєтські громадяни".

СТО ДНІВ ВІЛЛІ БРАНДТА

Мюнхен. — „Сто днів" — цей вираз пішов від історії Наполеона І. В 1815 році, покинувши острів Ельбу, де він був на почесному засланні, Бонапарт, спираючись на патріотизм французів, запанував у Франції. Але проти нього виступила коаліція ворожих держав. Через сто днів Наполеон зазнав поразки біля Ватерльоо, в теперішній Бельгії.

В Америці та в деяких інших країнах дається новому урядові можливість діяти, без особливої критики збоку опозиції, протягом ста днів. Цей стоденний реченець минув і для коаліційного уряду В. Брандта, до якого належать соціял - демократи і лібералн.

Прем'єр Брандт склав своє звідомлення парляментові в Бонні про „положення нації". Це звідомлення піддала опозиція критиці, зокрема в частині, що стосувалася закордонної політики нового уряду. В чім розходиться уряд Брандта з опозицією в справах закордонної політики?

Коли говорити про відношення до західніх держав, то тут уряд і опозиція оцінюють ситуацію однаково оптимістично: з Америкою є тісний союз; з Францією — після де Голля — помічається узгіднена політика щодо Англії, яку мають прийняти до Европейської Господарської Спілки; з Лондоном у Брандта давня дружба, і йому незабаром дадуть почесний докторат в Оксфордському університеті.

Хоч після нав'язання дипломатичного зв'язку між Західньою Німеччиною та Ізраїлем більшість арабських країн відкликала своїх дипломатів із Бонну, деякі арабські держави лишаються надалі в нормальних відносинах із Західньою Німеччиною. Цими днями в Бонні був з офіційною візитою прем'єр Йордану.

„Каменем спотикання" для Бонну є політика щодо Сходу. Ні один реально думаючий німецький політик не може мріяти про відновлення кордонів Німеччини, які були перед 1938 роком. Був час, коли в Бонні надіялися, що вдасться прилучити до Західньої Німеччини окуповану російським військом територію, де з допомогою Москви створено комуністичний уряд під фальшивою назвою „Німецька Демократична Республіка". Уже недавній коаліційний уряд (християнських демократів і соціял - демократів), що діяв до 28 жовтня 1969 р., дійшов до переконання, що з фактами доводиться помиритись: треба шукати способу співжиття з цією „совєтською болячкою" на тілі німецького народу — „республікою" комуніста Ульбрихта.

У Москві й Варшаві піддержують домагання Ульбрихта, щоб його „республіку" уряд Брандта визнав як суверенну державу. Але це не значить, що Москва й Варшава схочуть загальмувати переговори з Бонном про унормування своїх зв'язків із Західньою Німеччиною, коли домагання Ульбрихта не будуть виконані.

Господарські інтереси Москви й Варшави велять Гомулці й Брежнєву розвивати співпрацю з Західньою Німеччиною: їм потрібна німецька техніка і кредити, а з другого боку, Західня Німеччина — це багатий ринок для продажу сировини зі Сходу.

Опозиція закидає Брандтові та Шеелеві (міністер закордонних справ), мовляв, вони йдуть „задалеко" в переговорах із східніми державами. На це відповідь дає уряд в Бонні: треба вживати заходів, щоб полегшити долю 17 мільйонів німців, які перебувають під диктатурою Ульбрихта. Бо, — казав Брандт, — об'єднання Німеччини справа дуже далека.

Диктатор совєтської зони Німеччини, де знаходиться 20 совєтських дивізій, удає, що він не буде вести переговорів з Бонном, поки його „демократична республіка" не буде формально визнана. Але в цій опозиції Ульбрихта є слабе місце, і він це добре знає.

Справа така: Бонн не уважає республіки Ульбрихта за „чужину". Тому в торгівлі з Західньою Німеччиною уряд Ульбрихта має всі вигоди, що їх мають шість держав Европейської Господарської Спілки. Обчислено, що совєтська зона Німеччини заробляє на тому більше як 500 мільйонів марок річно.

Тому, коли б Бонн визнав республіку Ульбрихта за суверенну державу, то вигоди з Европейської Господарської Спілки для совєтської зони Німеччини пропали б. Ці вигоди дали можливість комуністам Східньої Німеччини піднести рівень життя підлеглої людности, і він тепер на третину вищий від рівня інших „народних демократій" і вдвоє вищий від рівня в СССР.

У господарському житті Західньої Німеччини помічається дальший поступ. Німецький капітал знаходить собі поле діяльности в країнах европейських і замєрських. Безробіття немає.

Заробітки підприємств дають підставу робітникам домагатися підвищення платень. Поряд з тим професійні спілки вимагають участи в керуванні підприємствами (Мітбештіммунг).

Тиждень тому наробила великого шуму передана урядові рекомендація економістів розширити „співучасть" представників робітництва на всі підприємства, що мають більше як 1000 робітників. Рішення експертів: у підприємствах з участю робітничих представників у керуванні продукція розвивається ліпше, як в інших підприємствах. Прихильники „співучасти" називають цю систему господарською демократією, противники — соціялізмом або й комунізмом. Опозиція не може рішучо виступити проти „співучасти", бож закон цей був виданий ще урядом Конрада Аденауера.

П. А.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ДОВКОЛА ЦЕЛІБАТУ

Париж. — Найактуальніша тема паризької преси останніми днями — як ми й передбачали у попередньому дописі — це продаж 110 мисливських літаків Лібії. Воно й справді виглядає підозріло: нощо Лібії, яка має всього лише 13.000 армії і 1.300.000 населення, стільки літаків?

В акцію проти ембарґо на продаж зброї Ізраїлю включився сам Ротшільд і — пішли мітинги. Деякі часописи справу продажу літаків називають першим великим скандалом після відходу де Ґолля. Наголошують, що монтують її три міністри — закордонних справ М. Шуман, жид - вихрест; міністер війни — М. Дебре, внук рабіна і П. Гамон — „син большевицького жида". З дипломатичною спритністю прожидівська пропаґанда використовує останні екзекуції в Іраку („з такими типами в'яжеться наш уряд") і добирається до нелюбих міністрів, закидаючи, що Дебре став фактичним прем'єром.

Але несподівано поруч цієї теми французька преса почала дискутувати іншу — целібат священиків. Справа прийшла з недалекої Голляндії, де крайові збори священиків і виборних делеґатів від мирян схвалили переважною більшістю голосів резолюцію, яка домагається знесення обов'язку целібату.

Голляндці народ зорганізований, тож свої справи вони вміють добре підготовляти. Делеґатів від мирян було багато, отже можна покликатися на загальну опінію. Та мало цього: ініціятори резолюції провели опитування по парохіях, і більшість у них заявила, що нічого не матимуть проти одружених парохів. У такій ситуації кардинал Альфрінк частинно став по боці резолюції, проголосивши, що в майбутньому не виключає одружених священиків і готовий признати священичі права для тих священиків, які одружилися в минулому навіть без згоди Церкви.

У світлі папської енцикліки „Сацердоталіс целібатус" з 1967 р., така постава кардинала Альфрінка нельояльна. Ще більше виглядає вона нельояльною, коли взяти до уваги папського обіжного листа до єпископів (лютий 1969 р.), у якому остерігалось перед впливами модних течій...

Але справа не в моді. Проблема дуже важка й дуже пекуча. Кардинал Альфрінк має надію, що, поступаючись частинно, виграє час — і все заспокоїться. Та ледве чи воно так. Згідно з вислідами широких опитувань, у Голляндії 70% католиків проти обов'язку целібату, у Західній Німеччині — 69%, в Італії — 66%, у Бразилії — аж 90%.

Дискусія перекинулась до Франції, і треба подивляти, як глибоко ставить її преса, віддаючи свої сторінки прихильникам і противникам реформи священичого життя. Забирають слово й визначні теологи та авторитетні знавці справ. Рівень дискусії, як і засяг її, просто неймовірний. Чи можна собі уявити, щоб на сторінках української преси так широко розгортав питання, в якому Папа зайняв виразне становище, священик, не погоджуючись з енциклікою „Сацердоталіс Целібатус" і роблячи це без ризика бути апострофованим своєю церковною владою?

А саме це на денному порядку в Парижі. Отець Льорантен на сторінках „Фіґаро" заявив, що властиво ніякі догми, ніякий текст св. Письм не забороняють священикам одружуватися. Навіть у Римській Церкві аж до V століття багато було одружених священиків. А Апостол Павло, наставляючи єпископів і священиків, виразно давав перевагу одруженим.

Вказує о. Льорантен і на те, що греко - католикам ніхто не забороняє мати одружених священиків. Він ствердлжує, що важко обстоювати целібат, коли поруч протестанти мають вдалий експеримент з одруженими проповідниками. Він ствердлжує, що порушення закону целібату змінить структуру Католицької Церкви, викличе в багатьох випадках спротив вірних, внесе труднощі, яких католицький Захід не знає (проблема пані-маток взагалі, а в модерному суспільстві зокрема), але вважає, що довше проти права священиків на одруження годі встоятися. Зокрема, коли виразно говориться про те, що целібатні священики не завжди живуть у справжньому целібаті, а в Південній Америці чимало з них мають нешлюбних дітей.

Згадує о. Льорантен і те, що в Бразилії недавно помер єпископ, який прийшов до Католицької Церкви одруженим з дозволу Папи Пія XII. Коли можливі винятки для протестантів, що переходять до Католицької Церкви, то чому не можна залишати священиками тих, хто одружився?

Та треба розглядати ці проблеми в усій їх складності. Найперше треба сказати, що не всі священики хочуть одружуватися і що справа одруження не є найбільшою причиною браку священичих покликань. Треба також сказати, що опитування в деяких країнах показало, що не так уже багато є кандидаток на пані - маток. А статистика доводить, що багато з тих, які залишили священство, одружилися тому, що перестали бути священиками, а не навпаки. Ясно й зрозуміло, що для вирішення цієї проблеми треба ще провести дуже глибокі й всесторонні досліди.

А проте, по всьому світі в Католицькій Церкві стоїть питання обов'язкового целібату. Стоїть воно радше в теоретичній площині, як виплив духа доби. Статистика показує, що у Франції щороку кидає священство й одружується лише один священик на велику єпархію, і це найвищий відсоток з усіх країн, у яких таку статистику проведено. Тому слід сказати, що голосними домагання дозволу одружуватись стали тому, що це — новина, або тому, що ряд священиків, які одружились і живуть зразково, домагаються права виконувати душпастирські обов'язки. Тут і там єпископи їм цього не дозволяють. В більшості ж намагаються затримати з ними контакт, використовуючи їх як учителів у католицьких школах, як катехитів тощо.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ДЕЗІНФОРМАТОРИ

Багатомільйоновими накладами щодня в СССР виходять газети російською та іншими мовами, їх розвозять потягами й літаками, по них уранці біля газетних кіосків виникають черги. Преса призначена інформувати, а сучасна людина особливо рветься до інформації.

Совєтська преса, підпорядкована ЦК КПСС, вражає своєю монотонністю: передові з „Правди" передруковують в оригіналі чи в перекладах так звані республіканські газети; всі повідомлення Телеграфної Агенції СССР, ТАСС, особливо політичного характеру, також передруковують місцеві газети; вночі над територією СССР чути спеціяльні радіостанції, через які повільно і втомливо диктують диктори головні тексти для всіх газет. Уніфікованість, партійність, взаємоподібність — це головні ознаки совєтської преси. Не даремно в СССР віддавна вже існує крилатий вираз, що в „Правді" немає правди, а в „Известиях" немає вісток.

Але підсовєтські громадяни хочуть читати, хочуть щось довідатись, сподіваються вичитати якусь закордонну вістку навіть між рядками, часто читають „навиворіт": якщо „Правда" лає якогось закордонного діяча, то треба припускати, що то порядна людина.

Експлуатуючи природнє бажання людини знати про близькі й далекі події, ЦК КПСС через партійні курси та журналістичні, також партійні, школи так вишколює працівників преси, що вони не лише вірно виконують „заповіти великого Ілліча", а й вдаються до цілковито нечесних засобів інформації, аби догодити працедавцеві. До таких засобів відносяться не лише брудні наклепи, пресова підготова перед арештом якогось діяча, постійна „накачка" менших керівників та працівників, монотонні газетні вимоги, щоб трудящі активніше працювали тощо. Совєтські журналісти змушені говорити сливе в кожній вістці півправду.

Уся паризька преса, за винятком комуністичної „Юманіте", винесла одностайно суворий „присуд" оперовому „Большому театру СССР", який у залі французької столичної опери показав „Хованщину", „Пікову даму", „Князя Ігоря" й інші російські опери. Відгуки були такі, що, як говориться, зжалься, Боже! Але московські „Известия" з 31 січня так інформують совєтських читачів про той - провал: „Великий успіх Большого театру. З надзвичайним успіхом на сцені „Гранд-Опера" пройшли гастролі Большого театру СССР, за 5 тижнів були показані шедеври російської національної кляcики" і т. д. Показово, що в тій вістці кореспондент М. Ніколаєв не назвав ні одної французької газети, яка б дійсно захоплювалась московськими гастролерами. Він просто нечесно інформує читачів.

Московська „Комсомольская Правда" з 31 січня повідомила, що „молоді селяни готуються до з'їзду". Мовиться про з'їзд Союзу Сільської Молоді Польщі, що має 28 тисяч відділів у тій країні. „Молодь Польщі дбає не лише про врожаї на полях, а й про збереження чистоти народних традицій, про підвищення культури селян". Інформуючи про той Союз, московська газета препарує вістку так, щоб совєтські читачі повірили, що і в Польщі є такі самі колгоспи, як в ССCР. Насправді ж у Польщі понад 85% селянства перебуває поза колгоспами, на власних ділянках землі, бо колгоспи виявились нерентабельними.

І ще один приклад. Зимою маси людей в Україні виходять у вільні дні ловити рибу на замерзлих річках і ставках. Для цього пробивають у кризі ополонки. І в гострі морози тисячі таких „спортсменів" стоять та вичікують над ополонками, щоб принести додому бодай трохи свіжої риби, якої в крамницях немає. Тож ідеться не так про спорт, як про цілком практичне завдання — допомогти родині. Але „Молодь України" з 25 січня, даючи людям поради, як треба ловити рибу взимку, які гачки застосовувати тощо, говорить про таку приємність не без примусу — в райдужному спортовому тоні: „Ловля риби взимку стає все популярнішою серед зростаючої армії аматорів спортового рибальства"...

Наче приглушений грім далекої канонади лунає із сторінок совєтської преси тоді, коли вона починає атакувати внутрішніх „ворогів народу". Не називаючи прізвищ, „Молодь України" з 30 січня у статті - звіті „Невпинно підносити рівень ідеологічної роботи" бомбардує діячів культури в Україні: „Ще нерідко зустрічаються художні твори, в яких збіднюється або спотворюється реальна дійсність, поверховно показується наш сучасник — будівник комунізму. Подекуди допускаються істотні ідейно - художні недоліки у втіленні образу великого вождя", себто Леніна. Про кого саме говорили на „республіканській нараді ідеологічних працівників" Олесь Гончар і Ф. Чабанов? — невідомо. Газета виступає в ролі застрашувача всіх, які пишуть.

Дезінформація як внутрішня, так і зовнішня, експортова — це головне завдання совєтської преси. Журналіст, який не виконує такої партійної вказівки — зникає, потрапляючи в кращому випадку на завод чи до колгоспу, а в гіршому — за крати або в трудово - поправчі табори, які є не лише в Мордовії.

Леонід Полтава

Михайло Біда
доктор економічних наук

ЕКОНОМІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

(3)

У Криму в околицях Керчі розташоване одне з найбільших в СССР родовище залізної руди (запаси його обраховують на майже 2 мільярди тонн). У керченських бурих залізняках середній вміст заліза становить 35%. Його руда має велику домішку фосфору і манґану. Руда залягає на глибині лише 6-8 метрів, а тому дуже добре надається для експлуатації.

В районах Севастополя, коло Інкерману і Балаклави розташовані поклади будівельних матеріялів — мармуровидні вапняки і мармури Яйли, відомі як архітектурний камінь. Видобутим в Криму мармуром прикрашене московське метро, а також стародавні палаци турецьких вельмож, храми у Константинополі та інших місцевостях колишньої турецької імперії. Балаклавські верхньоюрські вапняки використовуються як високосортовий флюс у металюрґійних заводах України. Важливе значення у виробництві водостійкого цементу і будівельних розчинів мають траси, тобто тверді вулканічні туфи і пуцолани, тобто пухкі туфи, що знаходяться у Кара-Дагу. На Керченському півострові, в Евпаторійському та інших районах знаходяться величезні поклади м'яких черепашкових вапняків.

У південних околицях Симферополя видобувають милоподібну глину „кіл". Мило з домішкою цієї глини виділяє багато піни також у морській воді.

У Криму є багато озер, що мають кухонну сіль, бром, йод, хлористий магній та лікувальні грязі. Найбільше знані з цього озера Майнакське і Сакське недалеко від Евпаторії, а також на Керченському півострові Чокракське.

Крим не багатий на енерґетичні ресурси. Його кам'яновугільні родовища на північному схилі Яйли невеликі, а нафта і газ вже майже вичерпані.

Донецький вугільний басейн найбільший в Европейській частині Союзу, що дає 80% видобутку. Ртутні родовища коло Микитівки зараховують до найбільших в СССР. В районі Артемівки знаходяться майже невичерпні запаси кам'яної солі, що залягає тут на глибині від 70 до 80 метрів, дев'ятьма шарами потужністю від 100 до 200 метрів. Тут також добувають гіпс, поклади якого доходить до 24 метрів. У Донбасі недалеко Сіверського Дінця, є також великі запаси крейди, біля Амросіївки — мергель, в околиці Часового Яру вогнетривкі глини, вапняк, трапел і кварцові піски.

У Дніпровсько - Донецькій западині знаходяться всякого роду глини, мергель, пісковики. Великі родовища природнього горючого газу відкрито в Харківській і Полтавській областях недалеко Щебелинки, Полтави і Миргороду. Також в областях Сумській, Чернігівській і Полтавській знайдено запаси родовища нафти.

Родовища природнього горючого газу, озокериту, нафти має також Передкарпаття. Належать вони до найбільших в СССР. Велике значення має Дашавське родовище земного газу у Львівській області. В Роздольському родовищі Львівської области є великі запаси самородної сірки. У Львівській та Івано-Франківській областях видобувають калійні солі, у Львівській (Стебник) і Івано-Франківській (Калуш), а на Закарпатті (Солотвина) добують буре вугілля. У Чорногорі є родовища сірчаного колчедану, манґану та численні мінеральні джерела.

Дуже багата на вапняки, солі, горючий та і лікувальні грязі Причорноморська низовина. Досить великі вапнякові поля є в долині нижнього Дніпра і в районі Одеси. Як будівельний матеріял досить високо цiняться одеські вапняки. Самосадну сіль видобувають у Сиваші і солоних озерах недалеко узбережжя. У цих водоймищах, крім кухонної солі, є багато магнію, брому та йоду. Солоні озера і лимани розташовані переважно на узбережжі і мають великі запаси лікувальних грязей. Досить багаті на ці грязі одеські лимани Хаджибейський і Куяльницький.

Треба відмітити, що корисні копалини України відзначаються своїм багатством не тільки в СССР, але й в усьому світі. Найбільше значення мають колосальні поклади залізної руди, коксівного вугілля, манґанових руд, вогнетривких глин, флюсових вапняків і доломітів. З цими головними корисними копалинами зв'язаний територіяльно близький до них подібний ряд корисних копалин, представлений родовищами солей, гіпсу, фосфоритів та крейди. Все це створює умови для розвитку, поруч з чорною металюрґією і вугільною, хемічної промисловости. В корисних копалинах України це виділяють в окрему групу такі матеріяли, як каоліни, озокерит, графіт, ртуть, сірку, титан та боксит, що досить рідко зустрічаться в промислових маштабах.

Крім надзвичайно важливої паливної бази Донбасу, на українській території знаходяться такі паливні ресурси, як кам'яне вугілля славного Львівсько-Волинського басейну, буре вугілля Правобережжя, горючі гази і нафта Передкарпаття, Полісся і Лісостепу, що дуже допомагають розвиткові народного господарства.

У видобутку корисних копалин Україна займає перше місце в СССР. Україну зараховують до найбагатших країн СССР щодо запасів таких будівельних матеріялів, як вапнак, мерґель, гіпс, різноманітні глини, лабрадити та граніти.

Україна має досить добрий клімат, хоч залежно від панівних повітряних течій, рельєфу і широти, у внутрішніх районах України кліматичні умови не всюди однакові.

На українській території найбільше опадів буває в літньому сезоні, на півдні — в травні і червні, а на півночі і північному заході — в червні й липні. З огляду на такий розподіл опадів витворюються дуже добрі умови для достигання озимих зернових культур та ярих зернових — ячменю і раньодостигаючих сортів пшениці, в яких зерно наливається до настання сухої і гарячої погоди.

Клімат південного узбережжя Криму, охоронений горами Яйли, подібний до середземноморського. В західній частині південного узбережжя зима буває м'якою, з середньою температурою у січні + 14° і з більшими опадами у зимовій порі. У східній частині південного узбережжя найбільше опадів буває в літньому періоді.

Густота гідрографічної сітки на українській території, що залежить від кліматичних умов, рельєфу та геологічної будови, не всюди однакова. Найгустішу річкову сітку мають околиці Карпат, а найріднішу південь, де великі обшири майже не мають рік. Це відноситься до території між Сивашем і долішньою течією Дніпра. В кримських степах у літі майже всі річки висихають і воду для населення доставляють з кількох тисяч артезіянських колодязів. Тут недалеко морських берегів лежить багато солоних озер, відокремлених від моря пересипами. До найважливіших водних артерій України належить Дніпро із головними притоками Прип'яттю і Десною.

Гідроенергетичні ресурси України становлять 5,4 млн. квт —1,6% всіх гідроенергоресурсів СССР. На самий басейн Дніпра припадає майже 2 млн. квт.

(Далі буде)

СТВОРЕНО КОМІТЕТ В ЗСА ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ГЕН. ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ В 20-РІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТИ

Для врочистого вшанування пам'яті ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки у 20-річчя його геройської смерти, представники Центральних Установ і Оорганізацій в ЗСА на нараді 15-го січня 1970 р., скликаній з ініціятиви Т-ва кол. Вояків УПА, покликали до життя Крайовий Комітет, до якого ввійшли слідуючі особи:

Мгр. Евген Гановський — голова (голова ГУ СУМА), полк. Юрій Лопатинський — заст. голови (О. кол. вояків УПА), Микола Грицковян — заст. голови (Т-во кол. вояків УПА), сотн. д-р Іван Козак — заст. голови (ОбВУА), Б. Лисяк — заст. голови (І УД УНА), Петро Постолюк заст. голови (Б-во УСС), Володимир Левенець — секретар (ГУ ООЧСУ), Микола Кузик — касир (АБН); члени: майор І. Вишневецький (ОбВУА), Іван Хома (О. кол. Вояків УПА), Галина Климук (ТУСМ), Йосиф Лисогір (УНСоюз), Володимир Сохан (УНСоюз), Лев Футала (Т-во кол. вояків УПА), Андрій Мицьо (Товариство кол. вояків УПА), інж. Роман Кобринський (НТШ), Мирослав Климко (Капітула зол. хр. УПА), Володимир Костик (УНПоміч), д-р Богдан Дзерович (Т-во Укр. Правників ЗСА), д-р Іван Лозинський (Т-во Укр. Правників ЗСА), Любомир Кузьма (Об'єднання Мистців), Михайло Черешньовський (Об'єднання Мистців), Корнель Василик (ГУ СУМА), ред. Данило Чайковський (ГУ СУМА), Мирослава Лясовська (ГУ ОЖ ОЧСУ), Александер Мотиль (О. Прих. Виз. Бор. України), Юрій Артимишин (О. Прих. Виз. Бор. України), Іван Винник (ГУ ООЧСУ), ред. Михайло Островерха (Б-во УСС), д-р Степан Галамай (ГУ АДУК), проф. Іван Вовчук (ГУ АДУК), Петро Гарайда (О. Об. Лемківщини), Лариса Лозинська (ТУСМ), Стефан Барна (О. Об. Лемківщини).

На згаданому засіданні рішено видати „Звернення до Українського Громадянства" в справі відзначення в цьому році 20-річчя смерти сл. п. ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича на терені ЗСА, організуючи місцеві комітети на загально-громадській базі.

Крайові Управи українських Установ і Організацій, яких представники не мали змоги взяти участь у першому засіданні, Крайовий Комітет запрошує до ласкавої участи.

За Крайовий Комітет:

Е. Гановський, Голова — В. Левенець, Секретар

Вишивані Вечерниці в Ню Йорку

Окружна Рада, що об'єднує 20 Відділів СУА цією дорогою, пригадує нашій громаді, а молоді зокрема, що цьогорічні Вишивані Вечерниці відбудуться в слідуючу суботу 7 лютого в Народнім Домі, 149-2-га Аве. На вечерницях, як звичайно, буде вибір Королеви Вечерниць і її Принцес з усіми церемоніями, які ввійшли в звичай. Крім того нагороджені три найкращі вишивки, які жюрі вибере. До складу жюрі входять пані: Евгенія Тріска, Міка Рейнарович, Ірена Куровицька, Дарія Кекіш і Стефа Куріс. До танців приґравати буде оркестра „Темпо" під диригентурою Іринея Коваля.

Окружна Рада СУА в Ню Йорку

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

З ПРИВОДУ 20-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ СЛ. П. ГЕН. ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ

У березні 1970 року промине рівно двадцять років з того часу, коли в лісах Білогорщі біля Львова згинув у бою з московсько-большевицькими відділами МВД той, що його колишні друзі скромно називали в своїх описах: людина і вояк, а який, як головний командир Української Повстанської Армії, ген. хор. Тарас Чупринка — Роман Шухевич, протягом семи років, серед неймовірно важких обставин другої світової війни й після неї, ставив збройний спротив усім наїзникам України.

Велич і значення постаті Шухевича ще й досі не з'ясовані як слід, дарма, що про нього вже чимало появилося статтей, спогадів, поетичних творів і політичних брошур. А тим часом перспектива років, що пройшли від героїчної боротьби й неменш героїчної смерти Романа Шухевича, щораз ширше й яскравіше розгортає образ того, хто, як людина, є неповторний у наші часи, а як вояк своїми досягненнями переверщив подібних йому стратегів в історії новіших воєн та армій. Тому у повідомленні Організації Українських Націоналістів в Україні про його лицарську смерть сказано: „Протиокупантська визвольна боротьба, що її в 1943-1950 рр. повела УПА, підпільна ОУН і багатомільйонові маси українського народу під досвідченим і відважним, безпосереднім керівництвом сл. п. генерала Шухевича-Чупринки, з погляду масового героїзму і патріотизму, з погляду завзяття і жертвенности всіх її учасників та українських народніх мас, з погляду тих незвичайно важких умов, у яких вона увесь час проходила — не має собі рівної не тільки в українській, але й світовій історії. Вона завжди становитиме одну з найславніших сторінок історії України".

Дії і боротьба Романа Шухевича — Тараса Чупринки, його стратегія і тактика, дипломатичний хист і реальна оцінка всіх змінливих факторів тогочасної йому політичної дійсности стали в наш час предметом зацікавлення та студій чужинецьких військових знавців і теоретиків, як теж політичних діячів.

Для українського народу, в тому й для нас, дії УПА, що її очолював Роман Шухевич, були не лише революційно-визвольною боротьбою, як продовження визвольних змагань з 1918-1921 років, а й тогочасною політичною програмою, проєкцією в майбутнє тих ідеалів, які і на теперішньому етапі визвольної боротьби України є постійно актуальними й зобов'язуючими — боротьба за Українську Самостійну Соборну Державу.

В тому, що визвольна боротьба українського народу й досі не припинилася, є заслуга Романа Шухевича, як революціонера, військовика й державного мужа, що очолював три найважливіші в його час формації: Організацію Українських Націоналістів на рідних землях, Українську Повстанську Армію та Генеральний Секретаріят Української Визвольної Ради. Ці основні чинники: революційно-визвольна організація, здисциплінована й заправлена до повстанських боїв армія та найвища керівна політична установа УГВР, як загально національний український провід, давали силу й змогу українському народові протягом довгих років виконувати цілу систему завдань, що її нормально сповняє державний апарат. На височині тих завдань повністю був Роман Шухевич у найважчий час другої світової війни та після неї.

Двадцята річниця з дня геройської смерти ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича створює нагоду глибше й основніше з'ясувати собі всі ці справи й події, значення його особовости, його праці й боротьби та наслідків, які віддзеркалюються у процесах, що на наших очах проходять серед українського народу в нашій Батьківщині.

З цією метою 15-го січня 1970 р. в Ню Йорку відбулася нарада представників центральних установ та організацій для заплянування відзначувань 20-річчя з дня геройської смерти ген. хор. Тараса Чупринки всією українською спільнотою в ЗСА. Тому звертаємось до всіх місцевих українських установ і організацій, а через них до всього українського громадянства, творити на місцях на загально українській базі, ділові комітети для підготовки і переведення цих святкувань, і в цей спосіб вшанувати визначного сина українського народу — ген. хор. Тараса Чупринку — Романа Шухевича.

Проголошуючи 1970 рік роком вшанування світлої пам'яті ген. хор. Романа Шухевича, Крайовий Комітет плянуватиме імпрези крайового засягу та служитиме вказівками і матеріялами місцевим Комітетам.

Спільними нашими зусиллями гідно вшануймо та закріпім серед нас і майбутніх поколінь тривку пам'ять про генерала Тараса Чупринку — Романа Шухевича.

Крайовий Комітет для вшанування пам'яті ген. хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки у 20-річчя його смерти

„Радянська Україна" критикує Ватикан

Київ. — Кореспондентові „Радянської України" важко було приховати своє захоплення велетенськими мистецькими і культурними скарбами, зібраними у Ватикані, в тому й самою будовою Собору св. Петра. Однак, він пише: „Давні витвори культури зникають у тіні, і на перший плян виступає цитадель католицизму. Не дарма її зводили цілих 120 років церковники". В репортажі „У тіні Собору св. Петра" наведені деякі відомості про Рим, дані про Ватиканську державу: 1031 мешканець - громадянин, 10 000 кімнат, заль, віталень, 6 церков, крім Собору св. Петра й ін. „Радянська Україна" суґерує своїм читачам, що держава Ватикан займається торговельно - фінансовими операціями з „фінансовими монополіями" і т. п. Особливо не сподобалося авторові репортажу те, що Ватикан має „потужну родіостанцію „Радіо - Ватикан" і „Колеґіюм Русіком", які багатьма мовами напротязі довгого часу відлучали від церкви „безбожників більшовиків" і передрікали їм швидкий кінець. Ще крок, і ми виходимо з тіні, якою нависає собор святого Петра над площею. Знову яскраво світить сонце" — закінчую свою „цілеспрямовану" розповідь про Ватиканську Державу „Радянська Україна".

Річні Загальні Збори Відділу УККА в Сан Франсіско

Збори відбулися 14 грудня 1969 р. в приміщенні Української Православної Церкви, при співучасті 29 управнених та зверифікованих членів та 8 голосів організацій, діючих на терені нашої громади, разом 37 голосів. Прийнято в члени Теодора Зубрицького. В 1969 році вибув з членів п. Яків Николів, його пам'ять вшановано однохвилиною мовчанкою. Під дану пору в Північній Каліфорнії проживають 72 платники Українського Народного Фонду, але тільки половина з них належить до Відділу, що зумовлене великими віддалями. Підставою до права голосування, як і попереднього року, уважано заплачення Національного Датку за 1968 рік та членської вкладки до Відділу за 1969 рік. Зборами проводила Президія в складі: голова Юрій Шулежко, Мирослав Жарський — заступник та пані Варвара Кацуляк — секретарка. Після звітів діловодів Управи та членів Контрольної Комісії старій Управі уділено абсолюторію. Опісля збори ухвалили перевибрати Управу в тому самому складі. Як виходило зі звіту касира Тараса Кульчицького, сальдо в поточному конті Відділу на день звіту становило 106.10 дол. Нав'язуючи до цього фінансового стану Відділу, Збори ухвалили піднести вкладку до Відділу з 3.00 до 6.00 долярів річно.

На першому засіданні Управи Відділу 19 грудня м. р. при розподілі функцій на біжучий 1970 р. затримано схему з попереднього року: голова Осип Кладко, заступник Віталій Візір, секретар Тарас Лукач, касир Всеволод Тарас Цмайло-Кульчицький, пресовий референт Володимир Оренчук, організаційний референт Едвард Черепенко, референт молоді Маруся Черепенко.

Головною точкою нарад було відзначення Січневих Роковин. Плекання цих традицій бережуть нас, дітей великого народу, розпорошених по всіх континентах світу, в одній національній спаяності і допомагають утримувати ці ідеали поневоленій, але нескореній нації. Другою ціллю плекання цих ідеалів є популяризування імени Вільної України та шукання політичних приятелів у цілому світі, з метою визволення та закріплення її державности.

Платники Національного Фонду в Північній Каліфорнії подаються тепер Централею УККА під Відділом в Сан Франсіско. В 1969 році Сан Франсіско умістилося на 27 місці в списку американських міст, зібравши датків на суму 858.00 долярів.

Т. Л.

ЗАКЛИК

Затіснюючи зв'язки співпраці з науковими установами з-поза Канади, Кураторія Заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі рішила прийти з поміччю Українському Католицькому Університетові в Римі, враз з Науковою Колеґією Заповідника, комплетуючи для цього Університету „Українїку Канадіянку" і „Україніку Американу".

Виконуючи цю ухвалу, звертаємось цим до всіх українців на Північно-Американському континенті, щоб по своїй спроможності пожертвували на цю ціль хоч деякі свої видання, які були колинебудь видані на терені Канади або ЗСА. Йдеться не тільки про перші піонерські публікації, чи публікації, які появились між війнами, але теж і про ті, які побачили світ після ІІ-ої світової війни. Словом, приймемо кожний друк, який появився в Канаді чи ЗСА в українській мові. Приймемо теж видання і в іншій мові, але тільки такі, які своїм змістом стосуються українського життя чи України. Приймемо не тільки книжки, календарі, але теж і більші чи менші брошури, як також часописи-річники, журнали, а навіть організаційні бюлетені, тощо.

Цей апель-прохання відносимо сокрема до наших піонерів, які дорожили рідним друкованим словом, а тепер серед різних обставин не мають його кому передати. Також просимо всіх тих, що в своїх бібліотеках зберігають часто цінні дуплікати, як теж тих, які змогли б такі видання зорганізувати для цієї цілі.

При надсиланні видань просимо подавати чітко імення та прізвища й адреси жертводавців. Кураторія Заповідника не тільки проголосить всіх жертводавців, але також підготовить окрему інформативну брошуру про зібрані видання та тих, які цією справою трудилися.

Надіслані видання будуть опрацьовані і скатальоговані фаховими силами та переслані до УКУ.

Доложімо всіх старань, щоб цей проєкт був якнайскорше зреалізований.

Листування та посилки просимо адресувати:

Markian Shashkevych Centre,
49 Euclid Avenue, Winnipeg,
4. Canada.

НТШ ВШАНОВУЄ РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Ню Йорк. — Наукова Конференція для вшанування роковин Суверенної Соборної Української Державности відбудеться в суботу 7 лютого ц. р. о годині 5-ій в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку, а не 17 лютого, як було подано помилково у „Свободі" з 4 лютого ц. р. Влаштовує Наукову Конференцію Український Військово - Історичний Інститут НТШ.

ДОВКОЛА ЦЕЛІБАТУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Але домагання дати кандидатам у священики право вибору укладається в вимогу нашої доби — мати право все вибирати добровільно. За цим стоїть і раціональність: при браку кандидатів, чому відкидати людей старших, коли вони одружені й напевно були б добрими душпастирями? Виникає й ще одна справа: священик, що лишає парафіяльний уряд і одружується, має багато клопоту з улаштуванням. З цього ясно, що на такий крок зважуються люди дуже чесні й дуже підприємливі, тобто — найкращий елемент. Над цим ніякий зверхник не може переходити до порядку дня.

Та з другого боку: Католицька Церква в особі целібатних священиків розпоряджає армією, і то дуже оперативною. Багато між ними проповідують слово Боже в матеріяльних умовинах, яких не витримає жадна родина. Одружені священики були б обтяженням Церкви. Але чи цих підстав вистачає, щоб дати собі раду з проблемою, яка набрала світового значення і яка перший вилом зробила в Голляндії? Напевно ні. Але напевно це домагання не стане причиною ніяких схизм.

Т. Дж.

Замість квітів на могилу
бл. п. ТЕОДОСІЯ КОМАРИНСЬКОГО
Управа Укр. Амер. Жіночої Допом. Орг. складає 20.00 долярів для потерпілих в Юґославії.

Дружині Покійного і членові нашої Управи п. Дарії, висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. АННИ КАРДАШИНЕЦЬ
складають 15.00 долярів на НТШ в ЗСА
Оксана і Вікентій ШАНДОР

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 2.

Г. Перец, Вест Чикаґо	$ 27.10	А. Майбо, Ірвінґтон	2.00
С. Наалишин, Клівленд	12.00	В. Марущак, Ірвінґтон	2.00
М. Білик, Кенсас Сіті	10.00	О. Матківський, Честер	2.00
Б. Г. Онуфрейчук, Форест Гіллс	7.00	М. Мудра, Озон Парк	2.00
М. Вербяний, Линден	5.00	К. Ніщук, Балтимор	2.00
М. Дикун, Ню Брітейн	5.00	Г. Осипів, Інґлвуд	2.00
В. П. Дучинський, Клівленд	5.00	Н. Паленицький, Ірвінґтон	2.00
М. Костишин, Линбрук	5.00	Т. Пастушак, Стемфорд	2.00
Д-р Н. Пелехович-Гайворонська, Флашінґ	5.00	С. Пастущин, Бронкс	2.00
Т. Чайковський, Брекенрідж	5.00	М. Целюшкевич, Клівленд	2.00
Т. Шпікула, Чикаґо	5.00	М. Пиковський, Елизабет	2.00
С. Матичин, Дітройт	4.00	А. Реминовський, Ню Йорк	2.00
о. В. Грабець, Палмертон	3.00	М. Садовський, Сейнт Луїс	2.00
Ф. Когут, Бруклин	3.00	О. Салабай, Дітройт	2.00
С. Кравчецюк, Джерзі Сіті	3.00	І. Сенковський, Джерзі Сіті	2.00
А. Крамарчук, Елмгурст	3.00	О. Сельський, Савт Дірфілд	2.00
Х. Лисобей, Філядельфія	3.00	С. Сідлярчук, Бостон	2.00
В. Макарчук, Кліфтон	3.00	Р. Скоробогатий, Ню Йорк	2.00
В. Оріховський, Савт Бавнд Брук	3.00	В. Скуйбіда, Ріджвуд	2.00
І. Собенко, Ню Йорк	3.00	А. Стецик, Парма	2.00
Я. Чернявський, Скокі	3.00	Л. Татарів, Честер	2.00
С. Берник, Пукіпсі	2.00	Р. Тенетило, Колдвел	2.00
Д. Бобеляк, Ньюарк	2.00	д-р М. Терлецький Ньюарк	2.00
Д. Братусь, Рочестер	2.00	М. Тимець, Овклави	2.00
Й. Вишневецький, Елмгурст	2.00	О. Утриско, Ньюарк	2.00
С. Вільшинська, Юніон	2.00	Й. Флис, Бовлінґ Ґрін	2.00
М. Гаврилюк, Джексон Гайтс	2.00	І. Чайка, Філядельфія	2.00
Х. Гуглевич, Ню Йорк	2.00	Ю. Чайка, Бетлегем	2.00
І. Гупало, Флашінґ	2.00	П. Щимкович, Ню Йорк	2.00
д-р Я. Гумовський, Оранджбурґ	2.00	С. Яц, Ракавей, Парк	2.00
В. Думяк, Флашінґ	2.00	Г. Ганич, Філядельфія	1.00
П. Іванків, Чикаґо	2.00	В. Гриновець, Ню Йорк	1.00
С. Золя, Дітройт	2.00	М. Іващків, Ню Брітейн	1.00
М. Каришин, Дюмонт	2.00	М. Ільків, Вашинґтон	1.00
М. Квасюк, Перт Амбой	2.00	П. Корейко, Річмонд Гілл	1.00
В. Шумейко-Ковбасюк, Ню Йорк	2.00	Е. Крук, Парма	1.00
д-р В. Кокорудз, Овіґо	2.00	Й. Крутиголова, Клівленд	1.00
П. Кондратюк, Байон	2.00	Ф. Маркевич, Чикаґо	1.00
М. Коритовський, Ню Йорк	2.00	Г. Мендак, Лорейн	1.00
М. Космина, Толідо	2.00	М. Міщенко, Чикаґо	1.00
Г. Косовський, Вілмінґтон	2.00	Р. Мриц, Торонто	1.00
Б. Ландвіт, Сомервілл	2.00	В. Руд, Дітройт	1.00
М. Лелет, Кліфтон	2.00	Ф. Савечка, Гартфорд	1.00
о. Н. Литваківський, Дітройт	2.00	Г. Смолин, Линден	1.00
І. Ліщак, Янґставн	2.00	Н. Стефанюк, Пітсфілд	1.00
К. Ліщинський, Ню Йорк	2.00	Ф. Стубан, Сеймор	1.00
О. Лободоцький, Дітройт	2.00	В. Сушко, Балтімор	1.00
Т. Лопадчак, Асторія	2.00	А. Терещенко, Ріджвуд	1.00
		Л. Хомко, Волнатпорт	1.00
		М. Цюк, Джерзі Сіті	1.00
		Т. Яблінський, Віллиментик	1.00
		З. Дончук, Філядельфія	0.50

22-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в ЧИКАҐО, Ілл.

з сумом повідомляє, що 21-го грудня 1969 року ненадійно відійшла у Вічність на 74 році життя

бл. п. МАРІЯ КУРІЦА ХРЕПТОВСЬКА

довголітня членкиня Відділу, референтка Суспільної Опіки на протязі минулих 17 років, учителька Школи Українознавства, активна громадянка.

ПОХОРОНИ відбулися 23-го грудня 1969 року з церкви Української Католицької Парафії св. Володимира і Ольги в Чикаґо на цвинтар св. о. Николая.

В сороковий день смерти Покійної була відправлена Заупокійна Служба Божа в церкві св. Володимира і Ольги, 30-го січня 1970 р. о год. 7-ій рано.

Для вшанування пам'яті Покійної, членкині 22-го Відділу Союзу Українок Америки в Чикаґо, склали на цілі Суспільної Опіки 60.00 долярів.

УПРАВА 22-го ВІДДІЛУ СУА

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 7-го січня 1970 року по важкій недузі відійшов у Вічність наш Найдорожчий БРАТ І СТРИЙКО

сл. п. ОСТАП ЗЄЛИК

нар. 2-го лютого 1895 року в Жидачеві, б. професор українських гімназій в Ужгороді, Хусті і Моджанах та університету в Пряшеві.

ПОХОРОНИ відбулися в Пряшеві 9-го січня 1970 р.

Горем прибиті:

брати: МИХАЙЛО з Родиною
ВОЛОДИМИР з Родиною в Україні
сестра: АНТОНІНА з Родиною в Україні
стриєчний брат — ІВАН з Родиною

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО

в неділю, 8-го лютого 1970 року

в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
160 West 82nd Street, New York, N.Y.
У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
буде відправлено після Богослуження

ПАНАХИДУ

ЗА СПОКІЙ ДУШІ

сл. п. Петра Кузьмовича ВОЛИНЯКА

визначного політично-громадського діяча, довголітнього редактора і видавця журналу „Нові Дні". Запрошуємо Українське Громадянство до участи в Панахиді.

Комітет також підготовляє вечір для вшанування пам'яти Покійного та відзначення 20-ліття „Нових Днів". Про дату і програму вечора буде оголошено в пресі.

За Громадський Комітет:
А. Гудовський, М. Зеленська, І. Куравський

Контроля 204 Відділу УНС ім. о. Агапія Гончаренка в Ню Йорку

28 січня 1970 р. в приміщенні „Самопомочі" в Ню Йорку відбулася річна контроля 204-го Відділу УНС ім. о. Агапія Гончаренка в Ню Йорку в присутності предсідника Павла Марка, секретаря д-ра Вас. Палідвора, заст. секретаря п-ні Софії Карплюк та касира Мих. Євуша. Контролю фінансової господарки, діловодства та книговодства відділу ведено взірцево д-ром Вас. Палідвором, секретарем відділу, перевірила Контрольна Комісія 204-го Від. УНС в складі: д-: О. Соколишин — голова, д-р Іван Козак — секретар та інж. Михайло Шпонтак — член. Відділ вислав за 1969 р. до Головного Уряду членських оплат на суму 30,214.15 дол. від 580 членів, розкиданих по цілій Америці.

Провірка знайшла в порядку касові книги зі всіма прилогами за 12 місяців 1969 року. Приходів було 804.59 дол., а розходів — 726.45 дол. Остача виказала 78.14 дол. Відділ має в банку готівку на суму 3,105.39 дол. та шери в Українському Народному Домі в Ню Йорку на суму 250 дол. Майно Відділу виносить 4693.03 дол.

Контроля виказала, що члени є довжні до відділу 1337.64 дол., які слід слід чим скорше стягнути. Після списання протоколу провірки та підписання його всіма присутніми, постановлено відбути Загальні Збори 204 Відділу УНС ім. о. А. Гончаренка в суботу 7 лютого 1970 р. в год. 5 по обіді в приміщенню „Самопомочі" в Ню Йорку, коли члени будуть мати нагоду вибрати чергову управу відділу на 1970 р. Це конвенційний рік, Управа й контрольна комісія прохають членів прибути на ті річні збори, вибрати нову управу та допомогти управі приєднати нових членів до нашого відділу УНС в Ню Йорку.

Д-р Ол. Соколишин
Голова Контр. Комісі 204 Від. УНС ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку

РОСІЙСЬКУ ПІСНЮ СКЛАЛИ УКРАЇНЦІ

Відому російську пісню „Раскінулось море широко" склав у 1906 р. матрос-українець Федір Предтеча. Він склав цю пісню на спогад про свого товариша-кочегара Василя Кончаренка, який помер на параплаві „Одеса". „Радянська Україна" з 22 січня повідомила, що „недавно Ф. Предтеча подарував музеєві морської фльоти СССР у Одесі рукопис своєї пісні з автографом". Українець помер, українець склав пісню — але чужою мовою.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

ВІСТІ „ТРИЗУБА" З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Американська футбольна Ліга, до якої належить „Тризуб", почне цьогорічні розгривки вже в половині квітня, а закінчить осінню, перериваючи гри в горячу літню пору. В розграх візьме участь вісім дружин. Остаточно вирішать пляни нового сезону на засіданні проводу АФЛіги 7-го лютого.

„Тризуб" готовиться грати в АФЛізі в такому самому складі, в якому минулого року він одинокий переміг „Дартс". Але Управа має намір заанґажувати теж декількох добрих нових змагунів, щоб із найкращим складом можна взяти участь у грах за Чашу ЗСА. Повернеться до складу свого матірного клюбу на цей сезон його вихованок і довголітній змагун Володимир Чикович. Поворот цього найбільше відомого на терені Америки українського футболіста належить з радістю привітати.

Змагання „Тризуба" будуть правдоподібно відбуватися на дуже догідній для глядачів площі Коледжу Ла Саль, з яким вже ведуться в цій справі переговори. Тренінґи футболістів „Тризуба" почнуться в лютому, і на початку сезону дружина буде не лише скомплетована, але і вповні підготована до змагань.

На спільному засіданні управ „Тризуба" і „Спартанс" обговорено справи платень змагунам, (узгіднено однакові ставки), спільної реклями та телевізійних передач, як теж питання міжнародних змагань. В травні має загостити до Філядельфії дружина Ф. К. Мілянo, а у вересні дружина з Тель Авів. Покищо не вирішено, чи кожна із цих двох філядельфійських дружин відбуде окремі змагання із дружинами гостей, чи будуть влаштовані змагання репрезентантів двох місцевих дружин. Члени Управи „Спартанс", дружина яких замкнула минулий рік із дефіцитом 20.000 дол., признали Управі „Тризуба", що вона вела добру господарку (недобір „Тризуба" за минулий рік був відносно дуже малий). Вони також переконалися, що співпраця обох дружин буде корисною для обох сторін та що вона причиниться до більшої популяризації і дальшого росту футболу на терені Філядельфії.

Всі ці справи будуть широко дискутовані теж на „Запустах", що їх влаштовує Професійна Ланка вже 7-го лютого у гарно відновленій залі „Тризуба". Дохід з цієї імпрези призначений на скріплення професійної дружини, тому й Управа „Тризуба" сподівається, що прибудуть на неї всі члени, симпатики та їхні родини й знайомі.

М. С.

— о —

ЗИМОВИЙ СЕЗОН УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"

Цьогорічна зима проходить для членства „Ч. Січі" під знаком великої активности. Сотні молоді-членів чисельних ланок, не зважаючи на гостру зиму, не припинили, а радше пожвавили свою діяльність в численних спортових залях східніх ЗСА.

Відбиванкові дружини на вершинах

Почавши від пізньої осени ,усі чотири старші відбиванкові дружини (дві жіночі і дві чоловічі) відбули десятки важливих виступів в різних містах Ню Джерзі, Ню Йорку і Пенсилвенії, де в більшості випадків гідно і з успіхом зарепрезентували „Ч. Січ" і українців.

Жіноча дружина „А", що виступає у Відбиванковій Лізі Ню Джерзі, не програла досі жодних змагань і безконкуренційно веде в показнику табелі гор. На окремих великих відбиванкових турнірах цілого сходу ЗСА і Канади в Гловерсвілл, Н. Й., і Скрентоні, Пенсилвенія, „Ч. Січ" на усіх 10 найкращих дружин виходила не гірше третього місця. В складі дружини під проводом інж. А. Лапичака виступають: О. Бук, Л. Лапичак, Д. Сенежак, Л. Бойко, Я. Олесницька, О. Ярош, О. Стеранка, Н. Клапищак, Г Бойко.

„Б" дружина зложена вповні з молодих юначок, в цьому році має теж кращі осяги. В показнику табелі гор в стейтовій лізі „Б" дружина займає 8-ме місце. В останніх престижових змаганнях, 25-го січня у Вайт Плейнс, Н. Й., наші юначки здобули гарну перемогу над грізними місцевими суперницями. В складі дружини виступають Л. Сигіда, М. Мандрусяк, Л. Величковська, Л. Мельник, Р. Сорочко, Р. Юркевич, В. Ткач, М. Олесницька і С. Король. Перед „А" дружиною стоїть важливе завдання закінчити свій ліговий сезон в стейті першуном. Поза цим „А" дружина візьме участь в чергових турнірах, що відбудуться на сході ЗСА, один з них буде вже наступний в місті Балтимор.

Успіхи чоловічої відбиванки

Не залишаються позаду жіночих дружин і наші чоловічі дружини, головно „А" дружина під проводом інж. Б. Гайдучка. Після серії товариських зустрічей „А" дружина взяла участь у двох великих турнірах, що відбулися в Скрентоні, Пенсилвенія, і Самміті, Н. Дж. До Скрентону січовики їздили в нових одностроях, в яких гарно себе репрезентували. В обидвох турнірах „Ч. Січ", як новик великої відбиванки, здобула третє місце, що треба уважати успіхом. В Самміті „Ч. Січ" в своїй ґрупі вийшла першуном, випередивши такі визначні дружини на сході ЗСА, як: Статен Айленд, Вест Сайд, Ґловерсвілл і Вашинґтон Д. К. В складі „А" дружини виступають: Л. Лужняк, Б. Домарацький, Ю. Бук, М. Сітницький, Ю. Ставничий, В. Роговський, О .Попович, Б. Вацлавський, С. Чебіняк, Р. Макаренко, Б. Кобзяр, М. Магмет, Р. Остапяк.

„А" дружина підготовляється до великих турнірів, що відбудуться у Філядельфії, Ню Гейвені, і на початку березня в Нюарку. „А" дружина „Ч. Січі" має теж добрий резервуар в „Б" дружині, з якої в потребі можна поповняти склад. В „Б" дружині виступають: Я. Олійник, Б. Качмар, А. Баранецький, Є. Мандзій, Ю. Юркевич, М. Воробець, А Бурачинський, А. Стефанівський, Ю. Величковський, О. Бігун, Л. Турчик, П. Кордуба.

Активність футболістів

Актив обидвох футбольних дружин „А" і „Б", що виступають в стейтовій Шейфер Лізі, проходить тренінґи кожного вівтірка вечором в закритій залі школи. Ними проводить Зенон Снилик. Якщо в цьому році „Ч. Січ' 'далі виступатиме в АФЛізі, то до складу дружини ввійдуть найкращі футболісти згаданих дружин.

З молодших футболістів учнівська бере участь в турнірах в закритих залях Петерзону та Елизабету. Гри відбуваються перед змаганнями традиційних турнірів броварень Шейфера. Не програвши до цього часу жодних змагань, молоді січовики дійшли до півфінальних зустрічей.

Активно працюють теж інші ланки, а особливо бриджова про, яку окремо інормує читачів ланковий інж. М. Яворський. Юначки і юнаки лещетарської ланки тренують під проводом інж. Ткача.

Успішна коляда

Завдяки всесторонній спортовій діяльності „Ч. Січ" здобуває собі симпатиків не тільки серед нашої молоді, але теж серед широких кругів громадянства. Свідчить про це, між іншими, цьогорічна коляда, з нагоди якої громадянство зложило на потреби Т-ва понад 2.300 дол., що є рекордовою сумою в історії „Ч. Січі".

Вийшло нове число „Нашого Спорту"

З нагоди свят Різдва Христового українське громадянство дістало в подарунку від УСТ „Ч. Січ" святочне число спортового журналу — органу Т-ва „Наш Спорт". Це вже 6-те число „Нашого Спорту", що його неперіодично видає „Ч. Січ". Цьогорічне число „Нашого Спорту" має 32 сторінки (плюс обкладинка), з цього 22 сторінки (18 українського і 4 англійського) тексту і 21 світлину. На десяти сторінках і двох обкладинках поміщено святочні привіти від численних українських підприємців, професіоналістів та членства і симпатиків. Цьогорічне число „Нашого Спорту" вийшло накладом 750 примірників.

О. Твардовський

— о —

КАЛЕНДАРЕЦЬ ГОР ВІДБИВАНКОВОЇ „А" КЛЯСИ НА СХОДІ ЗСА

В цьому сезоні відбудеться на Сході ЗСА десять відбиванкових турнірів чоловічих дружин кляси „А" та шість Кляси „Б", ряд інших турнірів нижчих кляс. До кляси „А" допущені дружини найвищого рівня, до яких теж зачислено дружину „Чорноморської Січі", знану в американському спортовому світі під назвою „Юкрейніен — Січ". Внизу подаємо дати турнірів „А" кляси, в яких візьмуть участь відбиванкарі „Чорноморської Січі" з Нюарку:

7-го лютого — Філядельфія, УМСА при Арч Стріт;

21-го лютого — Ню Гейвен, УМСА;

7-го березня — Нюарк, Коледж оф Інжінірінґ при Гай Стріт;

14-го березня — Кемден, Н. Дж., УМСА;

21-го березня — Балтимор, заля Арморі (там же в тому самому дні гратимуть жінки „Ч. Січі");

11-го квітня — Бінгемптон, Н. Й. УМСА;

18-го квітня Й Петерсон, Н. Дж., заля Арморі;

25-го квітня — Вайт Плейнс, УМСА, Вестчестер, Н. Й.

Коли дружина „Ч. Січі" закінчить успішно згадані турніри, вона може одержати запрошення на турнір за першість ЗСА, який має відбутися в травні ц. р. Це було б великим досягненням відбиванкарів „Ч. Січі", хоч і вони не могли б вибратися на ці першості до Гаваїв з огляду на великі кошти такої далекої поїдки. Так, чи інакше, успіхи дружини „Юкрейніен — Січ" ітимуть на рахунок всіх українців, ім'я яких вже здобуло собі популярність у спорті завдяки футболістам „Тризуба".

Б. Т.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

WILLIAM CHAMRYK, член УНС Відд. ч. 334 Т-ва Івана Франка в Клівленді, Огайо, помер 8 січня 1970 р. на 62 р. ж. Нар. в Ню Йорку, Н. Й., став членом УНС в 1940 р. Полишив у смутку дружину Софію, доньку і 3 синів. Похорон відбувся 12 січня 1970 р. на цвинтарі Holy Ghost в Клівлені, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

РОМАН ГОЛЕМБІОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 204 ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., помер 30 грудня 1969 р. на 69 р. ж. Нар. в с. Тартаківець, Сокаль, Україна, став членом УНС в 1927 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Александра, сестри: Емму, Гелену, Стеллу і Анну та 2 внуків. Похорон відбувся 2 січня 1970 р. на цвинтарі Монтоза в Баривілле, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

ВАСИЛЬ ЗБОРОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 473 ім. сотн. Ю. Головінського в Монтреалі, Канада, помер на 70 р. ж. Став членом УНС в 1956 р. Полишив у смутку дружину Марію і сина Володимира. Похорон відбувся 23 грудня 1969 р. на цвинтарі "Cote des Neiges" в Монтреалі, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Віра Бепіт, секр.

ЕВГЕНІЯ ЧЕРСЬКА - ГАРБАЧЕВСЬКА, членка 434-го Відд. УНС в Монтреалі, Канада, померла 4 січня 1970 року на 72 р. ж. Нар. у Чернівцях, Буковина. Полишила в смутку доню Любу. Похорон відбувся з Укр. Православної Церкви св. Софії на цвинтарі Монт Роял в Монтреалі, Канада, 8 січня 1970 року.
Вічна Їй Пам'ять!
Б. Мельник, секр.

ПАВЛИНА ВАСИЛЬКІВ, членка УНС 13 Відд. Б-ва св. о. Миколая в Ватервліт, Н. Й., померла 16 січня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в с. Красне, пов. Золочів, Україна, і стала членкою УНС в 1951 році. Полишила в смутку чоловіка. Похорон відбувся 19 січня 1970 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Colonie, N. Y.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Шевчук, секр.

ОЛЕКСА КРАВЕЦЬ, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 15 січня 1970 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Луковиці біля Ліска, Україна, став членом УНС в 1925 р. Полишив у смутку дружину Анну і 2 доньки: Зиновію і Ярославу з родинами.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Стецура, секр.

КОСТЮК ВАСИЛЬ, член УН-Союзу Відд. 153 Т-ва Л. Мишуги у Філядельфії, Па., помер на 51 р. ж. Став членом УНС в 1955 р. Полишив у смутку сина Василя, сестру Марію, близьку родину Пастернаків та приятелів. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в Факс Сейсі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Скіра, секр.

МАРІЯ ПОСТОЛ, з дому Довжинська, членка УНС Відд. 322 С-ва Пресв. Діви Марії в Нюарку, Н. Дж., померла 24 січня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в с. Гнильче коло Підгаєць, Україна. Стала членкою УНС в 1935 р. Полишила в смутку дочку Ольгу, сина Михайла, 5 внуків і правнука. Похорон відбувся 27 січня 1970 р. на цвинтарі Голи Сепулчер в Нюарку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Кейбіда, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 7-го ЛЮТОГО 1970 р.

БРУКЛИН, Н. Й. Місячні збори Т-ва В. Хмельницького — 158 Відд., о год. 8-ій веч. в залі УНДому при 216-218 Гренд Стріт. Відбудеться вибір делегатів на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. взяти участь. — Ю. Козяк, предс., М. Кіт, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1970 р.

ЦЕНТРАЛ ФОЛС, Р. Ай. Місячні збори Т-ва І. Франка — 93 Відд. о год. 2-ій по полудні в Civic Center, Central St. На порядку: вибір делеґата на 27 конвенцію УНС. На зборах проситься вплачувати чл. вкладки. Нова Управа на 1970 р.: Ст. Кручковський, гол., С. Шевчук, заст., І. Данилюк, секр., І. Гайдало, заст., Вол. Ніколишин, касир. Тростисти: М. Іваницький, гол., Ю. Тренклер, В. Турків — члени. Контр. Комісія: В. Трембач, гол., Д. Волянський і А. Шаль — члени. — І. Данилюк, секр.

СУБОТА, 14-го ЛЮТОГО 1970 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 6:30 веч. в УНДомі при 92-96 Фліт вул. На порядку: вибір делеґатів і заступників на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки та приєднувати нових членів. — А. Шаран, М. Баран, С. Островський, рек. секр.

БАЙОН, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Т. Шевченка — 281 Відд. о год. 6-ій веч. в залі УНДому при 35-35 Іст 23-тя вул. На порядку: звіти за минулий рік та вибір управи на 1970 р. Відбудеться теж вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути на збори. — М. Сірий, предс., М. Волошин, секретар.

НЕДІЛЯ, 15-го ЛЮТОГО 1970 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Річні загальні збори 455 Відд. о год. 3-ій по пол. в приміщенні при 46-02 30th Rd., Astoria, N.Y. Після загальних зборів відбудуться місячні збори з вибором делеґата на 27 конвенцію УНС. — Управа.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В програмі: вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартин. На порядку: вибір делеґата на 27 конвенцію УНС і плачення чл. вкладок. Проситься чл. обов'язково прибути. — С. Леськів, рек. секр.

СКРЕНТОН, Па. Річні збори В-ва св. Марії — 123 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Української Кат. Парохії св. Володимира, 430 North 7th Avenue. На порядку: звіт Управи, вибір нової на 1970 рік та вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. взяти участь у зборах. — І. Голик, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. Звичайні місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о годині 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. На річних зборах переобрано стару управу на 1970 р. а саме: І. Вула, гол., А. Кобрин, заст., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас. І. Вула виконує обов. рек. секр. О год. 1-ій буде вибір делеґатів і заступників на 27 конвенцію УНС. Вкладки можна вплачувати кожної неділі у вище згаданому часі і місці. Проситься членство прибути і вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Місячні загальні збори С-ва Любов 37 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 214 Фултон вул. На порядку: вибір делеґатки на 27 конвенцію УНС та інші важні справи. Проситься на зборах вирівняти залеглі вкладки. — Анна Гнатюк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Володимира — 105 Відд., о год. 2-ій по пол. в домі Укр. Нар. Клюбу при Кляріcca і Рован вул., Найставн з порядком нарад приписаним в статуті. По закінченню річних зборів відбудеться вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНС. — Управа.

ЧИКАҐО, Ілл. Місячні збори Пластового Відділу ч. 472 о год. 9:30 ранку в домівці Самопомочі при 2351 В. Чикаґо Аве. На порядку: вибір делеґата і заступника на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Інж. А. Артимович, предс., Стефанія Кочій, фін. секр.

ТАРЗАН, Ч. 6318. Знахурі впиваються насонним напитком

THE TROUBLE-MAKING WITCH DOCTORS, QUARRELLING OVER WHICH OF THEM IS TO PRESIDE OVER THE CONFERENCE OF OBIA MEN, PAUSE, UNSUSPECTINGLY, FOR "COOL SWEET, SWEET DRINKS" SERVED TO THEM BY MOTO-MOTO WOMEN.

ONE... TWO... THREE...

...FOUR... FIVE. THE RULERS ARE BEHIND US, TARZAN... SIX...

PERFECT, CAPTAIN WILDCAT! CHIEF MEDU'S SLEEP-JUICE DID WHAT HE SAID IT WOULD DO! NOW WE'RE READY TO TRY YOUR NAVAJO GRANDFATHER'S TRICK--AGAINST TROUBLESOME WITCH DOCTORS!

Докучливі знахурі, сперечаючись, хто має їм головувати на „конференції мужів обія", роблять, не підозріваючи, перерву задля холодного „солодкого - солодкого напитку", що його подавали їм жінки мото-мотів.

... Чотири, п'ять ... Шнури позаду нас, Тарзане ... шість ...

Знаменито, сотнику Дикий Коте! Насонний напиток вождя Меду вчинив те, що мав вчинити, як це він заповів. Тепер ми готові, щоб зробити трюк твого діда навахів — проти знахурів, що спричинюють клопіт!